

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. november 10

Csütörtök.

XXIII évfolyam. 90. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasáb a betűsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitlatter sora 30 fillér.
A hirdetések a nyitlatter díja előre fizetendő.

Csapatszemle.

Megkezdődött a boszorkánytánc a képviselőházban. Tárgyalás alá vették Tisza István grófnak a házszabályok revíziójára vonatkozó indítványát. Miután ez a tárgyalás bizonynyal eltart egy ideig, ámbár nem oly sokáig, mint az obstruálók hiszik, még elég alkalmunk lesz a gondolatkinövésekkel, fonákságokkal és ferditésekkel foglalkozni. Jó lesz egyelőre a taktikai sorokat revideálni, melyekben a csak titkon szövetkezett ellenzék mozog. Kossuth Lajos, nemzeti függetlenségünk egyik megalapítója emlékének megóvása végett, nem pedig Kossuth Ferenc eljárásának dicsőítése végett, vegyük fejtegetés alá először a függetlenségi párt ama szárnyának pártállását, mely Kossuth Ferenc névleges főparancsnoksága alatt áll. Kossuth Ferenc azt vezényli, amit serege legutolsó soraiból ordítanak neki, és az önállóság e nemére oly büszkének látszik lenni, hogy eltekintve a férfiaság egyetlen felpezsdülésétől, mely azonban szintén gyorsan rektifikálva lőn, el van határozva ragaszkodni hozzá. A Rába-szabályozásra vonatkozólag Kossuth Ferenc oly pártátározatot hozott, mely szerint a kormány törvényjavaslatát a párt teljesen elfogadja. De mindjárt másnap azt a csodálatos belátást gyakorolta, hogy pártjának ugyanazon törvényjavaslat elvetését ajánlotta. Ezt természetesen azzal indokolta, hogy ő az érvek előtt meghajol; az első napon ugyanis nem volt informálva a törvényjavaslatról, a következő napon meg egyéb tényekről, amint azokat a kormány megállapította. És azt hiszi, hogy ezzel eléggé indokolta nézete gyors megváltoztatását. Ha ezt összeegyeztethetőnek tartja a saját és a pártja méltóságával, ugy ezek oly dolgok, melyeket a pártnak magával és vezérével kell elintéznie. De állásfoglalását a házszabályok revíziójához mégis szemügyre kell, hogy vegyük. Kossuth annak ellenére, hogy e házszabályokat olyanoknak tartja, melyek már rég rászorultak a revízióra, tovább is fenn akarja tartani a botrányok lehetőségét, mert a többség nemzeti kérdésekben nem mutat elég erőt, és a felülről jövő nyomással szemben elég ellenállást. Ilyen lázadás a parlament elv ellen valakitől, aki a parlamentarizmust meg akarja őrizni, még ritkán fordult elő, és azt a felfogást, mely a többségről legalább gyöngeségből hazaárulást tesz föl, egyszerűen elintézhettük azzal a megjegyzéssel, hogy ha a magyar nép többsége hazaárulókból állt volna, ez a nemzet már rég megszűnt volna létezni

és amennyiben akadtak árulók, azok mindig bizonynyal csak a — kisebbségben voltak találhatók.

Talán még undorítóbb az a hencegéssel párosult gondolatszegénység, melyet a függetlenségi párt Szederkényi-szárnya fitogtat. Azok a döröszégek, melyeket itt javasolnak a házszabályrevízió előfeltételeiként, melyek csak az Apponyi-féle javaslatok félreértéséből keletkeztek, tehát idegen birtokból lettek elesenve, szintén maradjanak egyelőre figyelmen kívül. Elég, ha arra utalunk, hogy az a határozati javaslat, melyet ez a párt akar a Házban beterjesztetni, ama tények leegyszerűbb tagadását jelenti, melyek a legújabb időben történtek a magyar alkotmányosságban, hogy azt a valótlaniságot találja fel, hogy a mostani többség is fortély és erőszak által jött létre, nema nemzet akarata által; „az országgyűlés megszűnt a nemzet független szervezete lenni.” Hogy az országgyűlés mért szűnt meg a Bánffy- és Széll-kormány végével e szervezet lenni, az egyszerűen az ellenzék által visszaélésre használt házszabályokban van, melyeket éppen most akarnak módosítani.

Az Apponyi vezetése alatt álló pártban azt tartják, hogy e házszabályokkal tovább is ki lehet jönni és csak a mostani kormány befolyása és ereje nem elég hozzá. Hát Apponyi ereje és tekintélye elég volt, mikor ő volt a Ház elnöke, hogy e házszabályokkal kijöjjön, és nem az ő elnöksége alatt voltak a legviharosabb jelenetek, melyeket parlamentarizmusunk felmutat? Avagy talán, meri Apponyi állítani, hogy e jelenetek csak, azért voltak lehetségesek, mert ő türtözte őket, pártolta s nem akart ellenük fellépni? Értékes vallomás lenne, de tárgylag még sem lenne igaz. Mert amint a régi házszabályokkal nem lehetett kormányozni, mert Széllnek Apponyival egyetértve meg kellett őket változtatni, ugy nem lehet a mostaniakkal kormányozni, mert bebizonyult, hogy velük nem lehetett fentartani a parlamenti rendet, a határozathozás szabadságát, pedig Széll minden párttal a legjobb viszonyban volt és az elnöki székben Apponyi ült. Az eredmény tehát mindenképpen az, hogy e házszabályokat reform alá kell vonni, és az a reform, melyet Tisza István indítványoz, bizonynyal a legenyhébb, mert megóvjaa a szólásszabadságot a kisebbség számára, de megóvjaa a határozás szabadságát is a többség számára. És ezért kell e reformot keresztül vinni, és keresztül is viszik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház nov. 5-iki ülésén Perczel Dezső elnöke alatt tárgyalás alá vették a Rába folyó szabályozásáról szóló törvényjavaslatot és azt részleteiben is elfogadták.

Következett a gróf Tisza István miniszterelnök által előző napon a házszabályok revíziója tárgyában beterjesztett indítványa tárgyalása.

A tárgyalás során felszólalt Kossuth Ferenc és azt fejtegette, hogy a házszabályokat megváltoztatni nem lehet és nem szabad.

Gróf Tisza István erre azt válaszolta, hogy a kisebbség helytelenül eszelepszik, a midőn megakadályozza a házszabályok revíziójának előnunkálatait és elzárja a kapacitálás lehetőségének az útját.

A mostani jelenetek biztosítják a legjobban, folytatta gróf Tisza István, hogy a szabályok revíziójára égető szükség van.

Azután hivatkozott gróf Tisza István Anglia példájára, mely ugyancsak szigorította a házszabályokat.

Kijelentette továbbá, hogy bizik az ellenzék komoly elemeibe.

Beszédét azzal végezte, hogy a házszabályok revízióját az ország nagy érdekei miatt égetően szükségesnek tartja és azért igyekszik fog mindenáron keresztülvinni és vagy győz, vagy elbukik.

Gróf Tisza István beszédét a jobb zajos éljenzessel fogadta és hatalmasan megtapsolta.

Nov. 7-én a képviselőház folytatta a vitát a házszabály revízió tárgyában. Az indítvány ellen Günther Antal a nemzeti párt, Rakovszky István a néppárt részéről beszéltek; majd Tisza miniszterelnök igyekezett kimutatni a revízió szükségét a többség zajos helyeslése között, kijelentve, hogy ha kell elfogja seperi a parlament teréről azokat, akik a javaslat megvalósulásának akadályai. Tisza után még Olay Lajos tiltakozott a revízió ellen.

A sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképzőről.

— A Pálmay Lenke igazgató által most kiadott, nagy gonddal szerkesztett „Értéktető”-ből. —

I. Az 1903—1904. tanév története.

Az 1903—1904. tanév nagyjelentőségű a sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképző-intézet életében, mert ekkor nyílt meg a szép fejlődésnek indult intézet IV. osztálya s így ebben az esztendőben tartottuk meg az első tanképesítő vizsgálatokat. A kifejlődött intézet szükségessé tette a tanári testület átalakítását s kiegészítését s így a tanév nagy személyi változással kezdődik.

1893—94. óta az igazgatói teendőket Bodor Miklós r. tanár végezte, az internátust pedig Vákár Ella r. tanítónő vezette. Önmegmáltósága e kettős igazgatást megszüntette s 52136. sz. a. kelt magas rendeletével az intézet vezetését Pálmay Lenke, a győri állami tanítónőképző-intézet r. tanítónőjére bízta s ugyanekkor Bodor Miklóst a székelylekerekre zturi, Vákár Ellát pedig, a győri tanító, illetőleg tanítónőképző-intézethez helyezte át.

Bodor Miklós 10 éven keresztül hűséges öre volt az intézet anyagi és szellemi ügyeinek. Lekismeretes pontossággal, igaz buzgalommal örködött az intézet érdekei felett, növendékeinknek jóakaró vezetője volt s minden idejét intézetünk s növendé-

keink jólétének előmozdítására fordította s így távozását mély sajnálattal vette tudomásul a tanári testület s érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta. Vákar Ella 7 évig vezette az intézet internátusát s növendékeinknek példás gondozója, szakavatott tanítója volt. Távozásra felett érzett mély sajnálattal a tanári kar jegyzőkönyvben fejezte ki, hova érdemeit beiktatta. — A IV. osztály megnyitása új tanerőt is igényelt. A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur megbízta Tattav Margit rajztanítónőt a rajz, szépirodás és kézimunka tanításával, Fábrián Szilárd képesített polg. isk. tanítónőt pedig a természetrajz, vegytan és testgyakorlat tanításával.

En állásomat 1903. szeptember 9-én elfoglaltam s miután 10. és 11-én hivatali elődöntőt az intézet összes felszerelését, irattárát, leltárt, pénztári naplót s pénzkészletét átvettem, szept. 12-én, az újjáalakult testülettel a munkát megkezdtem. Ekkor tartottuk az első tanári gyűlést, a javító- és pótvizsgálatokat, szeptember 13-án pedig növendékeink hitfelekezeti szerinti istentiszteletet hallgattak, mely után a tanévet ünnepélyesen megnyitottam. A tanév küzdelmekben gazdag esztendő volt. A kezdet minden nehézségeivel kellett harcolnunk, de a nehéz harcot megvittuk s a tanév végén elfáradva, de lelki megnyugvással tekintettünk munkánk eredményére. A nehézségekhez kell sorolnom épületünk alkalmatlan voltát s a hiányos felszerelést. Az előbbin Ónagyméltósága úgy volt kegyes segíteni, hogy kérésére a „Háromszék-megyei háziipar és iparoktatást fejlesztő Székely Egyesület” ipariskolájának helyiségeit, a tanítónőképző-intézet céljaira látengedte s ezért a vallás- és közoktatásügyi kormány az ipariskola átköltözködési költségeire egyszersmindenkora 1000 K. utalványozott, az iskolának pedig 5 évre, évi 2500 K.-ért alkalmas helyiséget bérelt. Így intézetünk beköltözött a Daczó-kuriába, hol 2 hálószoba, 2 ebédlő, konyha, kamra s az igazgatói lakás lett berendezve. 24 negyedéves s az igazgató a faépületben alszik, 68 növendék pedig 3 tanítónő felügyelete mellett, a Bogdán-féle házban levő hálótermekben. Ezen változás, az előbbi állapotokhoz képest, nagy haladást jelentett, mert mindkét iskolára kellemesebb, hogy külön telken lett elhelyezhető.

Az intézet kibővítésével az internátus s tantermek felszerelését is pótolni kellett. Ónagyméltósága erre a célra 2394 K. 20 f. volt kegyes utalványozni. Ezen összegből eszközöltem a IV. osztály bebetonozását, melyre a megrendeléseket még hivatali elődöntöttem. Azonban a 2394 K. 20 f. korántsem volt elegendő a szükségletek fedezésére s én kértem a nagyméltósági Miniszter urat, hogy az 1902—1903-ik tanévi pénztári maradványt, 1501-84 K-t a berendezésre fordíthassam. Az engedélyt megkaptam s az

internátust s a IV. osztályt 3896 K. 04 fillérből berendeztem.

Fizikai szertár berendezésére és felszerelésére Ónagyméltósága 3475 K-t, ifjú gyakorló iskolánk céljaira pedig 1170 K-t engedélyezett. Kaptunk 2 gyönyörű Thék-féle zongorát s egy harmoniumot is s ennyi jóakaratu támogatás mellett, fejlődő s küzdő intézetünk lassan, de biztosan halad egy szebb jövő felé.

Tanításunk az I. osztályban az új tanterv, II., III. és IV. osztályban a régi tanterv szerint folyt. Januárig a terület tagjai zavartalanul munkálkodtak, ekkor azonban Boesky Emilia gyak. isk. tanítónő, megromlott egészsége miatt helyreállítása végett, 1/2 évi szabadságot kért. A szabadságot csak február 10-én kapta meg, de mert eddig sem járhatott fel az intézetbe, január 4-től, a nevezett rapig gyakorló iskolát s a gyakorlati tanításokat — IV. éves növendékek bevonásával — magam vezettem. Boesky helyettesítésével Horeczky Emilia nyulhegyi tanítónő bizott meg, ki február 16-tól a tanév végéig gyakorló iskolánkat ritka lelkesedéssel s szép eredményekkel vezette.

Március 15-től Fábrián Szilárd megbízott tanítónő is — betegség miatt — 6 heti szabadságot kapott. Távollétében igazgató s a tanítónők helyettesítették, kik tárgyait szakszerűen látták el. Néhány jelentéktlenebb mulasztást leszámítva, semmi különösebb körülmény nem zavarta meg munkánkat.

Tanárkarunk — a hitoktatókkal együtt — 14 tagból állott. Tanításunknál felhasználtuk mindazt, mit a tanítónévelés érdekében nehéz viszonyaink és körülményeink között felhasználhattunk. Erről azonban az értesítő más helyén lesz szó. Sajnos, hogy tanítónévelő munkánknak sok akadály volt. Mindenekelőtt épületünk szűk s alkalmatlan voltát kell megemlítenem, mely mindennek való, csak iskolának nem. Tanári testület, Háromszék-vármegyék ir. tanfelügyelője s az igazgató-tanács mindent megtett arra nézve, hogy az építésnek immár 10 év óta húzódó ügye megoldást nyerjen, de sajnos, még kiállítás sincs arra nézve, hogy e nyomorúságos állapottól megszabaduljunk. Pedig ha valahol, éppitt a határszélen, hol a tanítónőképzésnek olyan nagy jelentősége van, megérdemelne ez azokat a küzdő intézet alkalmas épületet. Hiszem is, hogy az intézet érdekében kifejtett remes s fáradhatatlan munkának végre is lesz eredménye, hiszen az összes döntő tényezők érzik az építkezés szükségességét s maga a város, vármegye, a Székelyföld küzd az intézet érdekében. Addig pedig, míg alkalmas épületben helyezkedhetünk el, a meglevőt igyekszünk lakhatóvá

sőt kellemessé tenni. Így a hálóterem helyiségeit a tulajdonos egészen újra zsindelyeztette, a Daczó-féle főépület teteje is kijavított, udvarát pedig parkiroztuk. Kérésre a városi tanács a Gábor Áron-térre — melyen keresztül este járunk a hálóterembe — lámpát tétetett s a hálótermektől az iskoláig vezető utat 2 méter szélesen kiköveztette a járda oldalaira korlátot emelt. Ezen intézkedésre nagy szükség volt, mert növendékeink a betörések alkalmával nehezen jutottak az intézetbe, míg most zavartalanul járhatnak. A városi tanácsnak — intézetünk iránt tanúsított szives jóindulatáért — ezen a helyen is — hálás köszönetemet tolmacsolom.

Még egy nevezetes s az intézetet közel érdeklő eseményről kell beszámolnom. 11 év óta az élelmezés vállalkozó kezében volt, ki a havi 20 K.-ért bizony nem valami bőven láthatta el a növendékeket. Egész tanévben éreztem, hogy ezen az állapoton segíteni kell s megtettem mindent arra nézve, hogy az ellátásról házilag gondoskodhassunk. Végre megjött az örömhír s Ónagyméltósága 21382 sz. a. kelt iras rendeletében megengedte, hogy az 1904—1905. tanévtől kezdve az ellátást házilag kezeljük. Ezzel befejeződött intézetünkönél egy régi s sok kellemetlenséggel járó korszak s mi tele reménnyel fogunk az új munkához, mely addig, míg a kezdet nehézségével kell küzdenünk, nehéz lesz, de tudom, érzem, hogy e változás előnyei az intézetre s növendékeinkre megbeszélhetetlenek lesznek s ez a tudat legyőz minden nehézséget.

Szalagy Lajos színtársulata Kézdivásárhelyt.

Szombaton, nov. 5-én, miként jeleztük, Schnitzer és West vidám hangulatu nagy operettje „A vándorlegény” került színre, mondhatni köszönt be hozzánk. Szerkezete elég jól van kombinálva, de sikerét mégis a gazdag variációja zene biztosítja. Alakoskodás, szerelemfélés és kijátszás a motívumai. A vándorlegény saját magának nagyapja lesz és ezzel r. mekelt Pápay, kinek baritonja mind hatalmasabb és kedvesebb lett. Tábora Frida (Okuli) és Miklós Dóra (a hercegnő) hatásos szerepet játszottak. Pintér Margit kedves játéka még hangterjedelmének hiányait is felelteti. Baróthi Csepője sikeres alakítás volt. Az egész darabon különben a ledér színezet vastagon megy végig. Vasárnap délután 4 órakor „A molnár és gyermeke” 5 felvonásos darab volt a félélyáros népies előadás tárgyául választva. Komolyabb és nagyobb publikumra lett volna érdemes. Az ásitó nézőtér szinte elnyelte a csöpfiatalságot. Pedig hát különösen a Kovács zsugori „Molnára” kabinetalakítás volt. Milliere Lavourja jutott eszünkbe. A darab rövidítés indokolt volt.

T Á R G A.

A szép Regináld.

Irta: Szöllősi Zsigmond.

Regináld, a szép Regináld csak úgy ropogtatta az asszonyi szíveket, mint a gyermek a cukrot. Vagy hogy méltóságosabb hasonlattal éljek, úgy bánt velük, mint vihar a falevéllel: csak rájuk fujt és már lesodorta őket. Nem mondom, hogy hivatásos nécsábitó volt, mert nem is fáradozott azzal, hogy csábitgassa őket. Egyszerűen hagyta őket csábulni. Ha valamelyik szép asszony ilyenformán rimázkodott hozzá:

— Kedves szép Regináld, legyen szives csábitson el engem! — a szép Regináld guanyos mosolyra vonta ajkait és így válaszolt:

— Maga egy kicsit el van bizakodva pintyőlkém. Azon már tud volnék, hogy én csábitsam el magukat: de ha az a melheur érte, hogy belém méltóztatott bolondulni, hát csak csábitson el maga engem. Nem vagyok rossz fiú és megígérem ezennel, hogy nem fogok tulságosan védekezni.

Mit tehettek szegény asszonyok: ha őket nem akarta ostromolni a szép Regináld, hát ők ostromolták a szép Regináldot. Mert Regináld szép volt és ellenállhatatlan. Regináldba bele kellett bolondulnia minden asszonynak; ezt érezték az asszonyok és tudta Regináld.

Regináld tehát csak mosolygott és hagyta, hogy szorossék, amíg csak bírta a szerelmet. Sokáig bírta, de mikor már a soknál is több volt a jóból, megunt a dolgot.

Egy kicsit megcsömörlött a szép Regináld és kétségbeesetten fakadt ki:

— Örökké ez így nem mehet! Az én türelmemnek is van határa. Nagyon sajnálak beneteket szegény szerelmes asszonyok, de én megszököm.

És a szép Regináld megszökött. Elment a hegyek közé, ahol volt egy mohos kastélya, négy lapos tornyossal. Ebben lakott egy öreg kulesár. Az öreg kulesárnak volt egy öreg felesége, meg egy fiatal leánya. Az öreg kulesár a kastélyt őrizte, a felesége a leányt őrizte, a leány pedig kecskéket őrzött.

A szép Regináld bezárkózott a négy tornyos kastélyba és fáradhatatlanul pihent. Minden tejet megivott, mit a kecskék adtak és minden tojást megévet, amit a tyúkok tojtak. Így aztán volt annyi ereje, hogy a levelekre, amelyek kosárszámba jöttek utána szép enrírhatta a borítékukra, hogy „Vissza”.

És boldogan mosolygott, mikor készen volt valamennyivel.

Hogy multak a napok, valamivel kevesebb dolga lett a szép Regináldnak. A levelek megfogyatkoztak és egy hónap múlva már olyan kevés jött, hogy a szép Regináld így gondolkodott:

— Talán el is olvashatnám őket.

Természetesen egyazon tartalma volt valamennyinek. Későre szomrohányás, majd enyhe hangja

a bocsánatadásnak, végül pedig lázas sürgetése a türelmetlen vágynak.

Eleinte bosszankodott rajtuk a szép Regináld, utóbb csendes részvétté enyhült a bosszankodása.

— Szegények! — mormogta.

Egyszerre aztán elfogytak a levelek.

Egy szép napon egyetlen egy se jött, se rózsaszínű, se sárga, se fehér. A szép Regináld kétszer is megkérdezte a kecskeörző leányt, aki a leveleket szokta kihozni a faluból:

— Nem jött levelem?

— Nem jöve, instálom.

Ekkor már bosszus volt a szép Regináld és amint telt a nap, egyre nőtt az elkeseredése. Mély megvetés töltötte el a lelkét és szenvedélyesen ismételtette:

— Hálátlan népség!

De másnap megint nem hozott levelet a leány.

A szép Regináldnak most már öklöbe szorult a keze. Nagy lépésekkel járt fel és alá a négytornyos kastélyban és nehéz léptei alatt dörgött a talaj. Délután már azzal foglalatostkodott, hogy olvassagatta a régi leveleket, amelyeket véletlenül elfelejtett el-égetni. Alkonyatkor pedig kitört kebléből a sóhajtás:

Csak még egy akadna, aki hívna!

A szép Regináld ezután busan járta az erdőt, a hegyet. Immár nagyon egészséges volt és a sziveszörnyen szomjazta a szerelmet. De ő a szép Regináld volt, aki ostrom nélkül meg nem adhatta magát és hívás nélkül vissza nem mehetett. Várta, várta, mikor jön a levél, amely epedő szóval édesgeti vissza,

8 órakor a már előre is illatos „Hét Slézing” keltett kíváncsiságot. E darab, mondhatni, Slézinger kelme, a budapesti cséselők használatára szánva és összeagyalva. Színes rítók, kapós, de izléstelen. Művelt közönség csak azért nézi meg, mert . . . mert kíváncsi. Tartalma a lapokból ismeretes. Feld és Faragó értik a csödités mesterségét, de e darabban egyebet semmit sem. A belevitt zene kopott; a szöveg szerencsére nem mindig érthető; a tánc orfeumi tulzás. Szereplőket dicsérhetnénk, . . . de ne tegyük!

Hétfő, november 7. Barrie „Egyenlősége” tett sok mindent próbára. Hogy a társadalmi egyenlőség csak fantázia, azt minden gondolkodó elme tudja. De a fantázia is kifárad, ha a képtelenségek [burkolatból ismert problémát hosszasan kell kifejtenie. Mert hát Barrie különben érdekes kérdések elemzésével foglalkozik. Csak hogy hideg nézőtérén, szinte reszketve fantasztikusan szárnyalni, nem igen kellemes. A meséje érdekfeszítő volna, de dióhéjba szoritani nem lehet s így itt ismertetni sem. A legjellemzősebb alakításokat Holéczy és Kövi; a férfiak közül Kovács és Vadász nyújtották. Kovács határozott tehetség. Az ensemble a színpadi készség hiányai mellett is összhangzó volt.

Kedden, november 8. „Ádám és Éva” öt szülőinkre kíváncsik vagyunk, hogy örömeinket is hibáinkat velük tegyük összefüggővé s a darab kedves zenéje mellett még erre is nyújt alkalmat. Ez egy kis ember tragédia komikus felfogással. Éva alma, Ádám sorsküzdelem, megnyugvás és a mosoly Tábori Frida, Miklós Dóra, Gózon és Baróthy játékában egész zamattal jelentkezett.

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** A király Dr. Kömőcsy József, m. kir. pénzügyi titkár a marosvásárhelyi „Székely Társaság” nagytevékenységű elnökét, az ottani pénzügyigazgatószághoz pénzügyigazgató helyettesé nevezte ki. — A posta- és táviró elnökgazgatója Bálint Gyuláné Bartha Zsuzsika, kézdivásárhelyi m. kir. postahivatali kiadót posta- és táviró kezelővé nevezte ki. Gratulálunk.

— **A székely kormánybiztos közönete.** A „Kézdivásárhelyi Vidéki Gazdasági Egyesület” első kiállítására alkalmából meleg hangú táviratban üdvözölte Balogh Vilmos miniszteri tanácsost, a székelyföldi kirendeltség kormánybiztosát, mint akinek előterjesztésére a kormány az állatkiállítások rendezésére a szükséges államsegélyt utalványozta. Balogh Vilmos miniszteri tanácsos a következő sürgönyben köszöntö meg az üdvözlőt: „Az állatkiállítás alkalmával vett lekötő üdvözlötükért fogadják a

Gazdasági Egyesület tagjai őszintén érzett hálását köszönöm nyilvánítását.”

— **A Kaszinóból.** A kézdivásárhelyi Kaszinó választmánya mult szombaton d. u. 5 órakor Fejér Károly, kir. járásbíró elnöke alatt választmányi ülést tartott. A napirend során az elnök az előző vál. ülés határozata alapján tényleget mutatott be. A vál. egyelőre Európa tényleget határozta beszerezni. Ezután új tagokat vettek föl, majd bizottságot küldött ki a választmány azon célból, hogy január első napjaiban egy műsoros táncestélyt rendezzen a kaszinó javára. A topánfalvi legett olvasókör segélyt kér. A választmány a kaszinóban gyűjtést rendez. Végül elhatározták, hogy a kaszinó berendezését és könyvtárát tűzkár ellen biztosítani fogják, nehogy a kaszinó is a topánfalvi szomorú sorsra jusson.

— **Halálozás.** Őszinto részvétellel közöljük a szomorú hírt, hogy Király Sándor, volt sepsiszentgyörgyi, utóbb hidvégi áll. isk. igazgató-tanító, a „Háromszék vármegyei Tanítótestület” egyik jeles képességű, buzgó tagja, gondos családapa, f. hó 4. é. élete 52 ik. boldog házassága 25-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Földi részait mult vasárnap helyezték örök nyugalomra, nagy résztvét között Hidvégen. A boldogult, kiből Dr. Nagy Sándor, orvos Sepsiszentgyörgyön és kézdivásárhelyi Kovács József gerendkereszturi ref. pap sógorukat gyászolják, özvegyet, szül. Nagy Zsuzsannát s 8 gyermeket hagyott hátra. Aldás emlékére.

— **A nőgyűlést gyűléseiből.** A kézdivásárhelyi jótékony célú nőgyűlés választmánya mult szombaton d. u. Székely Jánosné másodelnök vezetésével gyűlést tartott. A gyűlés legfőbb tárgyát M. Székely János áll. isk. igazgatónak az áll. el. iskola szegénysorsu tanulói számára létesítendő u. n. „napközi otthon”-ra vonatkozó indítványa képezte, melyet a választmány 1 tag kivételével, egyhangúlag elfogadott s végleges megvalósítás céljából a nov. 20-án tartandó rendkívüli közgyűléshez a legmelegebb ajánlattal beérkezíteni határozott. Ezért a szép határozatát a legteljesebb elismeréssel a választmányt, amely még Török Bálintnének azon indítványát is a közgyűlés elé utalta, hogy az alapszabályszerű 8000 K. tőke évi kamatai kizárólag csak a házi szegények segélyezésére legyenek jövőben fordíthatók.

— **A mi rendőrkapitányunk ügye végre** valahára közeledik a megoldás felé. F. évi okt. 16. án mult 4 éve, hogy ez a jeles tisztviselő rendőrkapitányi állását felfüggesztetett s ezen hosszú idő alatt egyebet sem tett, mint egyenként elvágta minden útját annak, hogy valaha ide visszatérhessen. Egy ideig egy zuglapot adott ki s abban meghurcolt mindent és mindenkit, intézményeket, szemé-

lyeket, testületeket, egyeseket, kikben ellenséget vélt, ámde a boszu azoknak nem ártott, kiket saját akart, de őt magát tönkretette. Szóval Bocz Józsefnek csak egy ellensége volt, t. i. saját maga. Amint biztos forrásból értesülünk azon ítélet, melyet a budapesti sajtóbírósa a városi tanács és képviselőtestület vérselmére a sajtó után elkövetett becsületsértés vétségéért kimondott, a napokban jogerőssé vált, mennyiben a Curia a semmisségi panaszt elutasította. Ennélfogva ami rendőrkapitányunknak a 3 havi fogház büntetést le kell ülnie. Volt neki még egy másik becsületsértési ügye, melyet egy nő sérelmére követett el szintén sajtó után. Ezért a budapesti büntető törvényszék szintén 1 hónapi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet is jóváhagyta a kir. ítélő tábla. Ezt a büntetést is nem sokára ki kell ülnie, tehát lesz elég ideje Bocz urnak elmélkedni a felett, hogy a boszu nem csak nemtelen fegyver, hanem veszélyes is, mert többnyire hátrafelé sül el. Ami Bocz ur fegyelmi ügyét illeti, remélhető, hogy ebben is az első foku határozat közelebről ki fog adni.

— **Iskolai ünnepély.** A kézdivásárhelyi r. k. főgimnázium ifjúsága a gimn. rajztermében kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett az intézet védőszentje: Szent Imre tiszteletére. Az ünnepély műsora 10 pontból állott, melyek mindenike pompásan sikerült; még is ki kell emelnünk Hassák igazgató szép megnyitóbeszédét, Domby Lajos tanár önképzőkör elnök gyönyörű alkalmi szónoklatát, Nagy Dénes tanár kitűnő hegedűjátékát, Elekcs Béla VIII. o. tanuló tartalmas ünnepi beszédét s Nagy Góza VI. o. és Bándi István V. o. tanulók esimes szavalaikat. Az ünnepélyen a köz. iségből is számosan voltak jelen.

— **A Rudolf kórház egyesület közgyűlése.** A kézdivásárhelyi és vidéki nyilvános jellegű „Rudolf-magánkórház” fantató egyesülete november 13-án, vasárnap délután 2 órakor, az árvaleány nevelő intézet helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A jegyzőkönyv hitelesítése; 2 tag kiküldése. 3. Az igazgatóság jelentése a kórház 1903-ik évi életéről, Dobay Jánostól. 4. Orvosi jelentés, Dr. Szini Gyula igazgató főorvostól. 5. Az 1903-ik évi számadás előterjesztése Hamar Zoltán pénztáros által. 6. A számvizsgáló bizottság jelentése. 7. A belügyminiszteri rendelet értelmében módosított alapszabályok tervezetének tárgyalása. 8. A kórház építési ügye. E közgyűlésre az egyesület alapító, rendes és tiszteletbeli tagjait, a tisztviselő kart s az érdeklődő közönséget meghívják; Kézdivásárhely, 1904. november hó 8. án. Báró Szentkereszt Béla, elnök. Vajna Károly, titkár.

— **A József Főherceg Szanatórium Egyesület sorsjátékát,** az országsszerte megalakult helyi bizottságok rendkívül népszerűvé teszik. De meg is érdemli ez a derék egyesület a közönség támogatását, mert eltekintve attól, hogy a szegénysorsu tudó betegek megmentése érdekében működik, — a sorsjáték nyereménytárgyai is olyanok, amelyeknek nyeresi esélyei reményében érdemes szíjegyeket vásárolni. Az első nyeremény egy 22.000 koronát érő rendkívül modern foglalatú ékszer-kollekció; a második: egy 500 kötetet tartalmazó pompás könyvtár, amelynek szekrényét, művész rajza után, egyik udvari szállítónak készítette: a harmadik főnyeremény: öt különböző fegyvert tartalmazó vadászállvány teljes vadászfelszereléssel. E 3 főnyereményt, amely valóságos látványosság-számba megy, a közel napokban lévő kiállítás a királyi bérpalotában irodahelyiségben, ahol bárki által megtekinthető lesz. Ezenkívül még 725 kisebb nagyobb nyereménytárgya van a sorsjátéknak.

— **Katalin-estély.** A Kézdivásárhelyen szokásos „Katalin-estély” az idén is meg lesz. A „Kereskedő Ifjak Társulata” ez agilis, derék, lelkes ifjuság rendezi f. hó 26. án s már ez elég biztosíték arra, hogy siker dolgában az idej estély sem fog mögötte maradni elődeinek. A műsor már egy-két pont kivételével össze van állítva s nemsokára nyilvánossá lesz s egyben újabb bizonyosságot is fog szolgáltatni arról, hogy az ifjuság mindent elkövet arra, hogy a közönség, mint mindig, ugy most is jól és kedélyesen mulathasson a Katalin-estélyen.

— **Állatkiállítás Dálnokban.** A „Kézdivásárhelyi s Vidéki Gazdasági Egyesület” által rendezett állatkiállítások másodikika november 6-án folyt le nagy érdeklődés között Dálnokban. A kiállításra a kijelölt Maksa, Léfalva, Bita, Márkosfalva, Albis, Alosernáton, Felsőernáton és Dálnok községekből felhajtatt: Magyar-erdélyi fajta: tehén 48. üsző: 27. Páros tarka fajta: tehén 53. üsző 32. összesen 160 Jutalomdíjakat nyartek. 1. Magyar-erdélyi fajta tehén: I. Ferenc Dénes márkosfalvi lakos 8 éves tehene. II. Veres Bálint dálnoki lakos 9 éves tehene.

de az idő telt, levél nem jött, és mennél több idő telt, annál kevesebb lett a reménysége, hogy jöjjön.

Majd belehalt már a bánatba; de a sors kedvelte a szép Regináldot, — hisz a sors is csak asszony! — és egy napon ujongva jött a kecskeörzö leány:

— Levelet hoztam!

Hosszukás, finom, szerelmes formájú levél volt.

Halaványzöld, az írás pedig kék rajta, az is hosszukás, finom, szerelmes formájú. A szép Regináldnak kis diák korában se dobogott jobban a szíve, amikor az első ilyenfajta levelet kapta. Piros lett az arca, csillogva pirul a szeme, amikor olvasta:

„Most írok neked szép Regináld, mikor tudom hogy rajtam kívül senki se ír többé neked. Bevártam, amíg mindenki elfelejt és amikor mindenütt be van már töltve a helyed. Bevártam, amíg senki se omlgett többé. Nehéz volt a várakozás, amár nem volt nagyon hosszú. Most már tudom, hogy egyedül vagy és ime, fölkereslek. En vagyok az, akit légsz szenvedélylyel szorítottál a szívedre és akinek égő csókok között esküdtem a fülébe, hogy „örökké!” És azt is hogy „senki rajtad kívül soha!” — En is megesküdtem és ime állom eskümet. Várjak, hogy jöjj és ha hiszsz, megyek. Ha férfi vagy igazán, a kinek egész a lelke, szent az érzése és szava, tudnod kell, ki vagyok. Ezért nem írom meg a nevemet. Ha nem találod ki, nem érdemled meg, hogy megtudd!”

A szép Regináld elolvasta a levelet egy, kétszer, tízszer százszor. Egész nap egyebet se csinált

csak olvasta. Hajnal pirkadásánál, déli nap fényénél, alkonyat homályában. Találgatta az írást, fűrköszet a multat és ezernyi esküvései között a multnak mohó érdeklődéssel kutatta ezt az egyet.

De jó Isten! A szép Regináld annyi asszonynak, leánynak esküdte a fülébe szilaj csókok között, hogy „örökké és annyianak elusogta, hogy „senki más rajtad kívül soha! . . .”

Tessék elhinni, a szép Regináld sirt kétségbeesésében és ugy sóhajtozott!

— Eh miért is esküdtem badar, szívvvel annyinak, hogy „örökké” és egyedül őt fogom szeretni. A temérdek esküben most sehegyse találok az egyet: pedig — esküszöm! most igazzá váltam az egyet, ha akkor, amikor tettem nem is volt igaz! Jaj nekem hogy így játszottam az eskümmel; most bosszút állanak rajtam.

Valósággal buskomor lett a szép Regináld. Naphosszat őt ült az ablakban és szegény, fárad, emlékezőte lankadt szárnyakkal röpködött a multban a hamis szerelmek tarlóján, keresve ezt az egy igaz szemet, amelyből a jövő boldogsága kiesirázott volna Közben pergett az idő.

A vén kulcsár, meg a feleségén kívül a kecskeörzö leány mellé felkerült a négytornyú kastélyba egy ifju kecskepásztor is.

Mind párosával voltak, csak a szép Regináld bolyongott egymagán a felső szobákban; nézte sóhajtozva, miként borítja a hegyeket a hó, mialatt csüggedt lelke veszendő reménységgel kutatta a letűnt multban az elveszett jövőndöt . . .

2. üszőkkel: I. Dimény János dálnoki lakós 1 éves üszője. II. Sándor Mihály bitai lakós 2 éves tehene. 3. Piros-tarka tehenekkel: Német József dálnoki lakós 5 éves tehene. II. Kozma Péter dálnoki lakós 4 éves tehene. 4. üszők: Szabó József bitai lakós 2 éves üszője. II. Csákány József bitai lakós 2 éves üszője. Ezekon kívül számosan nyertek elismerő

oklevelet is. A kiállítás bíráló bizottságának elnöke martonfalvi Vajna István nagybirtokos; tagjai Liekl Károly székelyföldi állattenyésztési felügyelő, Imreh Béla vármegyei gazdabizottsági titkár, Kése Lajos vármegyei, Balázs Károly közdíjárasi állatorvosok s Bogdán Károly, Molnár Lajos birtokosok és Wollonts Miklós ref. pap voltak. A bír. bizottság jegyzői teen-

dőt Eperjesi Albert, az egyesület buzgó jegyzője teljesítette, a jutalmakat pedig Szőcs Károly, az egyesület tevékeny pénztárosa osztotta ki a nyertes gazdák között. A harmadik kiállítás jövő vasárnap lesz lemhényben. A kiállítás jutalomdíjait a székelyföldi kirendeltség javaslatára a földmivélsügyi miniszter utalványozta.

HIRDETÉSEK.

Szám: 116—1904.

Pályázat építési tervrajz készítésre.

1. A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházközség temploma mellett lévő telkének az állami közut mentén lévő részén, a templom vasrácskerítése és a nyugati oldala a Molnár Mózes-fele telek határa között 37 méter hosszúságban tervezendő egy egyemeletes szilárd anyagokból álló oly épület, melynek földszinti helyiségei a keleti sarkon és az egész utcai vonalban különféle üzlethelyiségek számára alkalmasak legyenek és raktárral, illetve mellék helyiségekkel birjanak. Az épület két hátulsó szárnya benyulik a jelenleg befásított kerthelyiségbe 34 méter szélességre. Ezen épületszárnyakba esetleg az üzlethelyiségekhez tartozó bérházak helyezendők el, úgy azonban, hogy a templom felől eső szárny földszinti részén egy 8 m. hosszú és 6 m. széles gyűlésterem is legyen, 3¹/₂ m. hosszú és 6 m. széles előteremmel.

Figyelem fordítandó arra, hogy minden szabadon álló homlokzat önálló kiképzéssel birjon. Az épület emeleti helyiségei kellő kényelemmel bíró lépcsőház közvetítésével szintén

lakásokul képezendők ki és pedig lehetőleg négy külön fél számára. Gondoskodás történjék az iránt, hogy legalább két lakás, a kisebbekkel combinative, növeszthető legyen. Ezen szempont a földszinti üzlethelyiségek-nél is szem előtt tartandó.

2. A telek nyugati felében önálló földszintes lelkései és énekvezéri lakóház tervezendő. A lelkései lakáshoz szükséges 4 szoba, konyha és kamara, az énekvezérihez 3 szoba, konyha és kamara.

3. A kertmego utca és a fennmaradó bejáró utca sarkán fekvő önálló telekre szre egy külön kis bérház tervezendő a területnek minél helyesebb kihasználásával.

Mindezen épületekhez a szükséges pincék, mellék helyiségek, így fűskamrák, ólak gondoskodás tárgyát képeznek, ugyszintén megfelelő kerítések építése is.

A tervezés költségvetése legmagasabb számításal 100,000 (Egyszáz-ezer) koronáig terjedhet.

Jélígés levélkével ellátott és idegen kézzel irt pályázatok 1905. január 15. éig tek. Különte Mózes főgondnok ur címére az ev. ref. egyház építési bizottságának küldendők. Kézdivásárhelyre, s ugyancsak a főgondnok

urhoz kell fordulni esetleg fölvilágosításokért is.

E bizottság által legjobbnak ítélte mű 500, az utána következő 300 koronával jutalmaztatik és mindkettő az egyház tulajdonában marad.

A terv készítéséhez szükséges tervező az építési bizottság kívánatra minden pályázni akarónak azonnal megküldi.

Kézdivásárhely, 1904. nov. 8.
Kölönte Mózes, Czirmay Zoltán.
főgondnok. lelkész, evh. jegyző.
144. 1—1.)

Sz. 9188—904. tklvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi Takarékpénztár végrehajtónak Mátis Rafael és Rákosi Mária felesernátoni lakosok végrehajtást szenvedett ellen 729 K. 41 fillér tőke, ennek 1900. évi február hó 17. napjától járó 6% kamatai, 20 K. 40 fillér már megállapított, úgy 14 K. jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 141. §-a alapján a 146. §. értelmében, a 156. §. a) pontjára való hivat-

kozással a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, az ikafalvi 668. sz. tklvben A + 895/2. hrsz. a. ingatlanra 803 korona kikiáltási árban az árverést végrehajtató képviselője Zayzon Lázár ügyvéd közbenjöttével elrendelte.

Árverési határnapul 1905. évi jan. hó 3. ik napjának d. e. 9 órája alulit Ikafalva község házához kitűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatoi fognak.

A kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban foglalt ár folyamattal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékos papírban a kiküldött kezéhez leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a kebli tklvi hivatalnál és Ikafalva község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. tvszék, mint tklvi hatóság.
Kézdivásárhely, 1904. évi szept. 17.
(143. 1—1)

Kádár,
kir. törv. bír.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bálí, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olesó áron eszközöltetnek.

Levelezőlapalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közgazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és álmokönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok, dus választékban.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények, dohány-, cigarettá-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsűk, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkell remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, cvikke-
rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANGSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó“-féle gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoscsikat, ablak carnissokat, hajlitott és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg ujonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeiletem alatt készittetek s olcsó árak mellett boesátok szives rendelkezésre.